

Așa cum remarcă Bogdan Baghiu, profesorul Sandu Frunză oferă în cultura românească instrumente de lucru indispensabile pentru cercetătorii culturii iudaice. Lucrarea sa *Filozofie și Iudaism* "se constituie într-o utilă și integratoare propedeutică în fascinanta lume a gândirii evreiești și reprezintă o inițiativă de pionierat în literatura românească de specialitate".^[3] Despre același volum, Moshe Idel afirma că "analizează într-un mod erudit două vârfuri importante ale gândirii evreiești, Philon și Maimonide, dar și o serie de gânditori evrei contemporani, ca un efort hermeneutic continuu, punând în valoare schimbările de bază ale interogării reciproce, ca și dimensiunile mistice ce apar ca un rezultat al tensiunii dintre cele două centre (Atena și Ierusalimul)".

Una dintre cele mai importante contribuții aduse de Sandu Frunză este introducerea în context românesc a demersului specific filosofiei post-holocaust. El se situează, astfel, în linia unor gânditori precum [Hans Jonas](#), [Emil L. Fackenheim](#), [Emmanuel Levinas](#), [Richard L. Rubenstein](#), [Ignaz Maybaum](#), [Arthur A. Cohen](#) sau [Giorgio Agamben](#).

Utilizând ca premisă analiza etică a indiferenței, volumul *Dumnezeu și Holocaustul la Elie Wiesel. O etică a responsabilității* se constituie ca o lucrare de neocolit pentru oricine este interesat de acest domeniu. Despre acest demers Michael S. Jones arăta că este vorba despre „a philosophical exploration of Wiesel’s experiences and the impact that they had on his faith, on his understanding of certain theological issues, and how these experiences led Wiesel to a particular philosophy of life oriented around an ethic of alterity”.¹ Vianu Mureșan aprecia că "o pedagogie exercitată în direcția responsabilității, așa cum procedează și profesorul Sandu Frunză animat de spiritul lui Wiesel, este nu doar oportună, ci și recomandabilă câtă vreme admitem că, cinstit, n-avem un instrument etic mai eficient în cadrele de relativă ordine ale societăților civilizate".²

Valoarea lucrării a fost remarcată de exegeți:

Iulian Boldea scria: „Cartea lui Sandu Frunză, densă și aplicată, animată de spirit metodic și de finețe analitică, conturează un portret credibil și riguros al scriitorului și gânditorului Elie Wiesel”.³

Lucian-Zeev Herscovici relevă că „This is a very important book within the Romanian intellectual framework. It may help Romanian-language readers understand a special aspect of the Holocaust”.⁴

¹ Michael S. Jones, „*Review of Sandu Frunză, Dumnezeu și Holocaustul la Elie Wiesel: O etică a responsabilității (God and the Holocaust according to Elie Wiesel: An ethic of responsibility)*”, *Mathal/Mashal*: Vol. 1: Iss. 1, 2011: Article 2.

² Vianu Mureșan, „*Trauma fondatoare etic*”, *Tribuna*, nr. 202, (1-15 februarie 2011): 7-8.

³ Iulian Boldea, Elie Wiesel și etica responsabilității, *Apostrof*, anul XXII, 2011, nr. 5 (252), p. 21 <http://revista-apostrof.ro/apowp/reviste/2011-05.pdf>

⁴ Lucian-Zeev Herscovici, "Sandu Frunza, *Dumnezeu și Holocaustul la Elie Wiesel : o etica a responsabilitatii*, (Dieu et le Holocauste: une éthique de la responsabilité)", *Essachess – Journal for Communication Studies*, Vol 4, No 8 (2011): 205-206.

Cristina Gavriluță și Romeo Asiminei au fost subliniat contribuția deosebită adusă la cercetarea asupra holocaustului: „*God and the Holocaust* by Sandu Frunză is unique in the Romanian literature on this topic The author's expertise (professor Sandu Frunză being one of the best specialists of Judaic philosophy in Romania) is reflected in the quality of style, bibliography and interpretive subtleties. All these come together into a special intellectual experience...”⁵

⁵ Cristina Gavriluță and Romeo Asiminei. "The problem of evil and responsibility in Elie Wiesel's view. New perspectives on the Holocaust". *European Journal of Science and Theology*, Vol.7, No.4, (2011): 75-82. <https://www.ejst.tuiasi.ro/Files/29/75-82Gavriluta%20&%20Asiminei.pdf>